

Azərbaycan xalqı dünyada ən sayılan, seçilən və hörmət sahibi olan xalqlardandır. Bu hörməti və dəyəri isə qətiyyəti, mürbərizliyi və ədaletli mövqeyi ilə qazanıb. Məhz qətiyyət və cəsərət nəticəsində 30 avqust 1991-ci ildə Azərbaycan parlamentinin - Ali Sovetin növbədənkeñar sessiyasında "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini bərpa etmək haqqında" Beyannamə qəbul etdi. Beyannamədə Azərbaycan Respublikasının 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğu vurğulanırdı. Təəssüflər olsun ki, bəzi qüvvələr çətinliklə qurulan müstəqilliyi hakimiyət uğrunda savaşa qurban verməyə çalışıdlar. Ötən əsrin 90-ci illərin əvvələrində Azərbaycanda bütün sahələrdə hərc-mərclik, özbaşınalıq, xaos hökm sürdü. Hakimiyətdə olan AXC- Müsavat cütlüyü mövcud vəziyyəti aradan qaldırmadansa haqq uğrunda səsini qaldıran xalqın səsini batırmağa çalışırdı. Hətta küçələrə çıxan insanlara atəş açmaqdan, həbs edib, türmələrə atmaqdan çəkinmirdilər. Vəziyyətin idarəolunmaz dərəcədə kritik olmasından istifadə edən Ermənistan ardıcıl olaraq Azərbaycanın torpaqlarını işğal edirdi. Artıq vəziyyət o qədər çətin və ağır həddə çatmışdır ki, ölkəmiz müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsində silinmək təhlükəsi ilə üzüze qalmışdı. Azərbaycanı belə çətin veziyətdən xilas etmək üçün yeni bir siyasi təşkilatın yaradılması mütləq tarixi zərurətə çevrilmişdi. Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də Azərbaycan xalqının ümidi yeri Ümummülli Liderimiz, Xalqımızın xilaskarı Heydər Əliyev idi. Məhz bu məqsədə 1992-ci il oktyabr ayının 16-da 91 nəfər Azərbaycan ziyalısı yeni bir siyasi partiyanın yaradılması təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev dövlətinə xüsusi müraciət ünvanlaşdı. Həmin ilin oktyabrın 24-də Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev ziyalılarının müraciətinə müsbət cavab verdi. Beləliklə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsisini konfransı keçirildi və Dahi Öndərimiz partiyanın Sədri seçildi.

Xalqa bağışlanan ömür

Tarixi çıxışlarının birində Ümummülli Lider Heydər Əliyev müstəqilliyimizin ilk ilərində ölkəmizdə cəriyan edən çətin, ağır dövrü barədə demişdir: "Azərbaycan böyük təhlükə qarşısında idi. Çünkü Azərbaycanın müstəqil yaşamasının əleyhinə olan həm daxildəki qüvvələr güclü idi, həm də Azərbaycan kimi böyük coğrafi-strateji əhəmiyyətə, zəngin təbii sərvətlərə malik olan ölkənin tam müstəqil olması başqa ölkələrdə bezi dairələri qane etmirdi. Ermenistanın Azərbaycana etdiyi təcavüz və bunun nəticəsində Azərbaycanın zəifləməsi, meğlubiyyətə uğraması, ikinci tərəfdən də daxildə hakimiyət çəkışması 1992-ci ilin iyun ayında hakimiyətə gəlmiş qüvvələri bir ildən sonra hakimiyətdən saldı, xalq özü saldı" "Mənim həyatım da, fəaliyyətim də yalnız və yalnız Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanması, ölkəmizin bu ağır vəziyyətdən qalxmasına həsr olunacaqdır", - deyən Ümummülli Lider problemlərin həlli üçün ölkədə vətəndaş həmrəyliyini, sabitliyi son dərəcə vacib sayırdı: "Əgər respublikada ictimai-siyasi sabitlik olmasa, sağlam ictimai-siyasi mühit olmasa, heç bir sosial-iqtisadi programdan, yaxud problemlərin həll edilməsindən səhəbət gəde bilməz".

Xalqın çağırışı ilə ikinci dəfə hakimiyətə gələn Ulu Öndərimiz ölkəni və xalqı üzləşdiriyi bələlərdən xilas edə bildi. Bu baxımdan 1993-cü ilin 15 iyun Milli Qurtuluş Günü - Azərbaycanın inkişafında, müstəqilliyində müstəsna rol oynayan tarixi gündür. Xilaskarlıq missiyasını öz üzərinə götürən Dahi Öndər Heydər Əliyev daxili və xarici düşmənlerimizin bütün planlarını ifləsa uğradıraq, 1993-cü il iyunun 9-da Bakıya gəldi və 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi və həmin gün tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil

Qəlblərdə əbədi yaşayacaq LİDER

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi yol, əsasını qoyduğu siyaset daim Azərbaycana böyük uğurlar, möhtəşəm qələbələr gətirəcək

oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin humanist siyaseti sayəsində 1995-ci ilin may ayında əfv və amnistiya təsisatları bərpa edildi. Bu na paralel olaraq insan hüquqlarına riyət olunması üzərində parlament nəzarətini təşkil etmək üçün insan hüquqları müvəkkili (Ombudsman) institutu yaradıldı. Bütün bunnar isə ölkəmizdə insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təminini və gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli faktorlardan biri idi. Ulu öndər Heydər Əliyev 22 fevral 1998-ci il tarixli xüsusi Fərman imzalayaraq Konsitüsiyada öz əksini tapmış insan hüquqlarının həyata keçirilməsinin asanlaşdırılmasını hüquqi əsasda təsbit etmiş oldu. Bununla yanaşı, 1993-cü ildən Ulu Öndərin şəxsi təşəbbüsü ilə icrasına moratorium qoyulmuş ölüm hökmü 10 fevral 1998-ci il tarixli Qanunla tamamile leğv olundu. Beləliklə, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının əhatə dairəsi genişləndirildi. Bu isə demokratikləşmə prosesini olduqca sürtənləndirdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyev hər bir azərbaycanının qəlbində özünə bir abidə ucaldıb

2003-cü ildən Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu davam etdirən, onun ən dəyərli, siyasi varisi olan İlham Əliyevin timsalında bir daha onun dahiliyinin şahidi olduq. Azərbaycan xalqı həmişə o irdən faydalanaçaq. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2023-cü ilin "Heydər Əliyevin -100" illiyinin keçirilməsi barədə qərar bir daha dahi şəxsiyyətin fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin dərindən araşdırılmasına, zəngin ırsının əhatəli təbliğine geniş imkanlar yaradacaq. Ümummülli Lider Heydər Əliyevin fəaliyyəti, Azərbaycan xalqının milli sərvəti, xəzinəsidir, bundan sonra da neçəneçə nəsillər bu məktəbdən bəhrələnərək Azərbaycanın davamlı inkişafına öz töhfəsinə verəcəkdir. Onun fəaliyyətinin hər bir məhələsi - ister Azərbaycanda hakimiyətinin birinci dövrü (1969-1982), isterse də müstəqilliyimizin bərpasından sonrakı dövr ayrı-ayrılıqla tedqiqat mövzusudur. Fəxarət hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev hər bir azərbaycanının qəlbində özüne bir abidə ucaldıb və bu abidənin adı müsələşir müstəqil Azərbaycan dövlətidir.

Prezident İlham Əliyev tərefindən həyata keçirilən müdrik siyaset nəticəsində xalqın istək və arzusu olduğu bütün hədəflərə nail olunub. 2003-cü ilin 15 oktyabrında keçirilən

prezident seçkilerində xalqımızın etimadını qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilən Cənab İlham Əliyev andicəmə mərasimində demişdi: "Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün ən başlıcası, ölkədə Heydər Əliyevin siyaseti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsündə çıxış edərək mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasetə sadıq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməyəcəyəm". 2003-cü il də deyilən tarixi fikirlər yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Böyük nəliliyyətlərə, qələbələrə imza atan Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun ən sürətə inkişaf edən, qüdrətli, lider dövlətinə çevrildi. 44 günlük Vətən Müharibəsində 30 illik erməni işğalına son qoyuldu, tarixi Azərbaycan torpaqlarında suverenliyimiz bərpa olundu. Ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Qarabağın incisi olan Şuşanın işğaldən azad olunması müjdəsini Azərbaycan xalqına çatdırarkən demişdir: "Mən bu gün, eyni zamanda, Ulu Öndər Heydər Əliyevin mezarını ziyarət etdim, Onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətinin yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şaddır bu gün! Gözün aydın olsun, Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları!". Bu fikirləri ilə Prezident İlham Əliyev bir dəha Ulu Öndərimizin siyasetini inamlı və qətiyyətələ davam etdiriyini və Dahi Öndərin "torpaqlarımızın işğaldən azad edilməsi" vəsiyyətini böyük fəxarət və qururla yerinə yetirdiyini göstərir. 2023-cü ilin aprelin 23-də isə Xankəndi-Laçın yolunun başlanğıcında, Həkeri çayının üzərində sərhəd- keçid məntəqəsi quruldu. Bunlada suverenliyimiz təmin olundu. 2023-cü il sentyabrın 19- başlayan və 23 saat 44 dəqiqə çəkən antiterror əməliyyatları ilə Qarabağdakı bütün terorçular həbi birləşmələr, o cümlədən onlara rəhbərlik edənlərin bir qismi məhv edildi, əsas başçıları isə ədalət mühakiməsinə verildi. Hazırda Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, mühərbiətə cinayətlər, o cümlədən təcavüzkar mühərbiətin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, mühərbiə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşları Arayık Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Saakyan, David Işxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesi keçirilir. Təbii ki, cinayət-

kar dəstə üzvlərinin hər biri məhkəmənin qərarı ilə layiq olduqları cezani alacaqlar.

Son 22 ildə həyata keçirilən uğurlu inkişaf strategiyası

2020-ci ilin sentyabrın 27-də başlayan və parlaq hərbi, siyasi, diplomatik qələbədən sonra işğaldən azad edilən ərazilərdə böyük quruculuq abadlıq işləri həyata keçirilir. Bütün azad edilən ərazilərə quruculuq, abadlıq, bərpa işlərindən sonra öz doğma yurdlarına köçürürlərlər. Bu gündəkə işğaldən azad edilmiş əraziləre 5 şəhər, 5 kənd olmaqla, 10 yaşayış mənətəqəsi üzrə köçürülmə olub, ümumiyyətdə 10 mindən çox keçmiş məcburi kökün doğma yurduna qayıdib. Bu barədə Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinən məlumat verilib. Bildirilib ki, ötən il doğma yurda qayıdanın sayı 5 mindən çox olub: "Hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda, 2023-2024-cü illərdə ora köçürülen keçmiş məcburi köçkünlərlə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrinin yerinə yetirən, yenidən fealiyyətə başlamış şəhəri, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyənlərin sayı 34 min nəfərdən çoxdur. 2026-ci ilin sonunda başa çatdıracağıq və o vaxt 140 min kökün öz dədə-baba torpaqlarına qayıdaq.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı əhatə olunan şəhid ailələrinin, qazilərin maddi və mənəvi qayğıları ilə yanaşı, mənzil, məisət məsələləri ilə də öz həllim tapır. Şəhid övladlarının təhsil haqları dövlət tərəfindən ödənilir, şəhid ailələrinə güzəştli ipoteka kreditləri, torpaq sahələri, onlara müavinət, pensiya ilə yanaşı Prezident təqaüd verilir. Rəsmi məlumatata istinadən demək olar ki, parlaq hərbi qələbədən sonra şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə iştirakçıları olan 128 min şəxsə 348 min xidmet göstərilib. Belə ki, şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə veteranları olan 105 min şəxsə 118 min aylıq sosial ödəniş, 23,1 min şəxsə birdəfəlik ödəmə təyin olunub. Şəhid ailələri, mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərin mənzillə təminatı programı 5 dəfə genişlənib, onlara 6 050 mənzil və fərdi ev, mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan şəxslərə 528 avtomobil təqdim edilib. Şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə iştirakçıları olan 11 min şəxsə 64,3 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib. Mühərbiə ilə əlaqədar əlliliyi olan 2 151 şəxs 57,4 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 473 şəxs 566 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlə təmin olunub. Şəhid ailələri üzvləri və mühərbiə iştirakçıları olan 21,9 min şəxsin məşğulluğu təmin edilib, o cümlədən 10,6 min şəxs özünü meşğulluq programına celb olunub.

Son 22 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu inkişaf strategiyası nəticəsində ölkəmiz dayanıqlı və davamlı iqtisadi inkişafə nail olub, əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyəti daha da yaxşılaşır, beynəlxalq aləmdə nüfuzu daha da artıb, dövlətimiz Cənubi Qafqazın siyasi, iqtisadi mərkəzinə çevrilir. Bu uğurların davamlı olacağı şübhəsizdir. Çünkü Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyaset yalnız və yalnız xalqın rəfahının daha da yaxşılaşmasına, dövlətin tərəqqisinin daha möhtəşəm şəkildə inkişaf etdirilməsinə hesablanıb.

İLHAM ƏLİYEV